

Autonomie en Paternalisme in Mediation

Hugo Prein / Dorothy DellaNoce
21 April 2009
www.transformatieve-mediation.nl

Agenda

Autonomie en paternalisme?
Analyse van enkele video clips
Discussie

Client- of partijautonomie

- Een kernprincipe in mediation
- Terug te vinden in mediation literatuur...
 - ♦ Zelfbeschikking
 - ♦ Vrij van dwang
 - ♦ Vrijwilligheid

Ten Principles of Mediation Ethics By David A. Hoffman (2003)

“Party **autonomy** is one of the guiding principles of mediation. Supporting and encouraging the parties in a mediation to **make their own decisions** (both individually and collectively) about the resolution of the dispute, **rather than imposing** the ideas of the mediator or others, is fundamental to the process.”

Mediator Ethics
ABA, ACR and AAA
Standards of Practice

I. Self-Determination: A mediator shall conduct a mediation based on the principle of party self-determination.

- ◆ Self-determination is the act of coming to a **voluntary, uncoerced decision**, in which each party makes free and informed choices as to process and outcome.
- ◆ Parties may exercise self-determination **at any stage** of a mediation, including mediator selection, process design, participation in or withdrawal from the process, and outcomes.

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

5

Mediator Ethics
ABA, ACR and AAA
Standards of Practice

I. Self-Determination:

A mediator shall not undermine party self-determination by any party for reasons such as higher settlement rates, egos, increased fees, or outside pressures from court personnel, program administrators, provider organizations, the media or others.

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

6

Waarom is zelfbeschikking belangrijk in mediation?

- Hierin is **mediation uniek en onderscheidt zich van** bovenpartijdige / dwang-benaderingen van conflicthantering (rechtspraak, arbitrage, ENE)
- Reflecteert de aanname dat wanneer mensen zelf en voor zichzelf kunnen beslissen dit leidt tot
 - ♦ **Besluiten van hogere kwaliteit**
 - ♦ **Besluiten die beter uitvoerbaar** zijn omdat betrokkenen **zich meer gecommitteerd** eraan voelen.

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

7

Wat betekent “autonomie”?

- Complex concept
 - ♦ Terug te vinden in domein van ethiek, psychologie, gezondheidszorg, religie, moraalfilosofie, feministische moraaltheorie, politicologie, bio-ethiek, etc.
- Betekent:
 - ♦ Recht op zelfbeschikking ('baas in eigen buik')
 - ♦ Vrijheid om zelf richting te geven aan zijn leven
 - ♦ Vermogen tot geïnformeerde, niet afgedwongen besluiten
 - ♦ Vermogen tot zelfbepaling, zelfregulering
 - ♦ Zelfbewustzijn, het vermogen tot bewustzijn van eigen emoties, behoeften, wensen en meningen, en het vermogen die in interacties met anderen te realiseren

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

8

Wat vormt een bedreiging voor autonomie?

Paternalisme

- Besluiten nemen namens de ander
 - ♦ Voor diens eigen bestwil, en
 - ♦ Zonder diens volledig consent
- “Intervention in another’s life for his benefit without regard to his consent” (Kultgen, 1996, p. 63)
- “...making decisions for the client that the client should perhaps have the right to make for himself.” (Luban, 1981)

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

9

Autonomie vs. paternalisme in mediation

- Focus in **mediation** is op bevorderen van **zelfbeschikking** in **besluitvorming**:
 - ♦ Deelnemers moeten hun eigen besluiten nemen
 - ♦ Deelname aan mediation moet vrijwillig zijn
 - ♦ Deelnemers participeren actief en direct in het communicatieproces; significante interacties moeten tussen hen plaatsvinden
 - ♦ Besluiten moeten vrijwillig zijn
- En **vermijden van paternalisme**:
 - ♦ Mediator mag geen beslissingen uit handen nemen
 - ♦ Mediator mag geen druk / dwang gebruiken

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

10

Waar zien we cliënt-autonomie?

- Vermijd *reïficatie*
 - ♦ Er bestaat niet een volledig autonoom ideaal zelf
 - ♦ Autonomie is niet een gefixeerde toestand of persoonlijkheidskenmerk
 - ♦ Autonomie is niet een “ding” dat op zich zelf “bestaat”
- Autonomie is iets wat we *doen*, niet iets wat we *hebben*
 - ♦ Autonomie wordt *geconstrueerd* in de interactie
 - ♦ Autonomie is een “*discursive practice*”

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

11

Taak van mediator

Maak *interventies* die

Cliënt-autonomie...

- Respecteren
- Ondersteunen
- Mogelijk maken
- Helpen
- Faciliteren

Vermijd *interventies* die

Cliënt-autonomie...

- Beperken
- In de weg staan
- beschadigen
- Bedreigen
- Verminderen

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

12

Maar... Wat voor interventies?

- Geen mediator interventie is “goed” of “slecht” in zichzelf
- De waarde van een mediator interventie hangt af van:
 - ♦ Te bereiken doelen
 - ♦ Intentie
 - ♦ Context
 - ♦ Effect

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

13

Interactie

Om te kunnen beoordelen of interventies een ondersteuning zijn van *autonomie óf paternalisme*...

... Kijk naar de *interactie*

Het helpt om een “lens” te hebben...

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

14

Een Analytische Lens: Self-Trust

“...autonomy is dependent on *self-trust*. Exercising autonomy involves, in part, reflecting on one’s beliefs, values, and desires; making reasonable decisions in light of them; and acting on those decisions.”

McLeod & Sherwin (2000, p. 262)

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

15

Self-Trust: Trust in One’s Own Competence

“It is essential in developing the capacity to be autonomous that the agent *trusts her capacity* to make appropriate choices, given her beliefs, desires, and values; that she *trusts her ability to act* on her decisions; and also that she *trusts the judgments that she makes* that underlie those decisions.”

(McLeod & Sherwin, 2000, p. 262)

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

16

Reflectievragen voor de mediator

- Ondersteunen mijn interventies het vermogen van de cliënt om ...
 - ♦ *Te vertrouwen op haar eigen vermogen om de geschikte keuzes te maken*, gegeven haar opinies, verlangens en waarden?
 - ♦ *Te vertrouwen op haar eigen vermogen om te handelen* op basis van haar beslissingen?
 - ♦ *Te vertrouwen op haar oordeelsvermogen* dat dat ten grondslag ligt aan die beslissingen?

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

17

Video Voorbeelden

- Tijdens het kijken naar deze video's, let op:
 - ♦ Hoe *bevordert* de mediator de autonomie?
 - ♦ Hoe *belemmert* de mediator de autonomie?
- Tracht te registreren:
 - ♦ specifieke acties en
 - ♦ de effecten ervan

© DellaNoce / Prein, www.transformatieve-mediation.nl

18

Thank You!

www.transformative-mediation.com

Transformative Mediation Institute
Training, Mediation, Coaching
Dorothy Della Noce & Hugo Prein